

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Українська мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.01 Українська мова та література

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
від «27» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Педагогіка та психологія вищої школи»
Викладач (-і)	Ковальчук Віра Миколаївна
Контактний телефон викладача	+380669104361
E-mail викладача	virakovalchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення індивідуально вибраних студентом питань із тематики лекційного курсу та самостійної роботи.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна забезпечує набуття магістрами знань у галузі педагогіки і психології вищої школи; формування педагогічної майстерності викладача, його підготовку до професійної і самостійної діяльності; нагромадження знань, умінь та навичок щодо організації і здійснення освітнього процесу; становлення зрілої і творчої особистості, її громадянської позиції та готовності до трудової діяльності.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: забезпечити здобувачам освіти опанування основами теорії та історії вищої освіти, психології вищої школи, дидактики і концептуальних засад виховання студентської молоді для підготовки їх до викладацької діяльності у закладах вищої освіти, формування відповідних професійних знань та набуття педагогічного досвіду.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомити магістрантів з основами науки, історією та дидактикою вищої школи; – розкрити закономірності функціонування психіки студента як суб'єкта навчально-професійної діяльності та закономірності науково-педагогічної діяльності викладача, а також соціально-психологічні особливості професійно-педагогічного спілкування та взаємин викладачів і студентів – розглянути шляхи розвитку вищої освіти в Україні та за її межами, концептуальні моделі університетської освіти, з'ясувати сутність ідеї університету як інноваційного закладу; – навчити організовувати навчально-виховний процес у вищій школі, налагоджувати взаємодію на засадах глибокої поваги до студентів, застосовуючи сучасні технології, методи, форми, засоби навчання і виховання; – ознайомити зі змістом та функціями професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, сутнісними характеристиками його професіограми; – підготувати до виконання функцій викладача вищої школи під час проходження асистентської практики у ЗВО; – розкрити структуру педагогічної майстерності викладача, основні шляхи її вдосконалення, зробивши наголос на ролі та методах професійного самовдосконалення викладача вищої школи. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі українського мовознавства, літературознавства, термінознавства та філологічної науки загалом у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та /або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення</p>	

запланованого прагматичного результату.

ФК 9. Здатність застосовувати новітні методики й технології під час викладання філологічних дисциплін.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18
практичні заняття	12
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний / вибірковий
перший	035 Філологія	перший	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. робота
Тема 1. Предмет і завдання психології вищої школи	4	2	10
Тема 2. Педагогіка вищої школи як наука. Методи науково-педагогічного дослідження.	2	2	10
Тема 3 Психолого-педагогічні особливості студентів як суб'єктів навчання і виховання	4	2	10
Тема 4. Традиційні та інноваційні технології навчання у сучасній вищій школі. Форми і методи організації навчання у вищій школі.	2	2	10
Тема 5 Педагогічна майстерність педагога	4	2	10
Тема 6 Культура професійно-педагогічного спілкування викладача ЗВО.	2	2	10
ЗАГ:	18	12	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Поточний контроль 25 (усне та письмове оцінювання). Тести – 10. Контрольна робота – 5. Самостійна робота – 10. Максимально – 50 балів за семестровий контроль. Залікова робота – 50 балів за підсумковий контроль. Усього – 100 балів.
Вимоги до письмової роботи	Залікова робота, що передбачає розгорнуте й верифіковане висвітлення питань, які охоплюють усі

	розділи дисципліни та стосуються формування відповідних професійних знань та набуття педагогічного досвіду. Максимальна кількість балів – 50.
Практичні заняття	Розкриття тем та проведення дискусій щодо ключових аспектів педагогічної науки, її предмета і структури, провідних тенденцій розвитку і практичної значущості для майбутніх викладачів ЗВО. Закріплення й повторення матеріалу з вивчених тем курсу. Оцінюються по п'ятибальній системі
Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю (залік) передбачають виконання студентом навчальної програми курсу з обов'язковим виконанням її складових (відвідування занять та підготовка до різних форм їх проведення). Мінімальна кількість балів для допуску до заліку – 25.
Підсумковий контроль	форма контролю: залік; форма здачі: письмове тестування (50 завдань); структура завдання: 4 варіанти з однією правильною відповіддю, яка оцінюється в 1бал.

7. Політика курсу

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. За цим документом представники університетської громади повинні дотримувати принципу академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно, доброчесно. За дотриманням членами університетської громади морально- етичних та правових норм цього Кодексу відповідає «Комісія з питань етики та академічної доброчесності» при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: http://surl.li/uuchop
Пропуски занять (відпрацювання)	У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання вхідного, поточного, підсумкового контролю. Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (http://surl.li/rfpqpf).
Виконання завдань пізніше становлення	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (http://surl.li/rfpqpf).
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» (затверджене наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.) (http://surl.li/rnxszi)

Додаткові бали	Студент має змогу також отримати додаткові бали, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (http://surl.li/rfpqpf) відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедри.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (http://surl.li/mgmnyr). Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

1. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: навч. посібник. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 608 с.
2. Педагогічна майстерність: підручник / За ред. І. Зязюна. К., 2004. 422 с.
3. Ковальчук Л.О. Практикум з педагогіки: навч. посібник. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 253 с.
4. Ковальчук О., Когут С. Основи психології та педагогіки: навч. посібник / за Ковальчук О., Когут С. Основи психології та педагогіки: навч. посібник / за заг. ред. Л. Ковальчук. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 624 с.
5. Концепція розвитку педагогічної освіти 2019. ULR : <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18720>.
6. Нагачевська З., Салига Н. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого
7. (бакалаврського) рівня вищої освіти. 2-ге вид., доповн. та змінене. Івано-Франківськ : Видавництво ПНУ імені Василя Стефаника. 2022. 157 с.
8. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Мовленнєва комунікація: підручник. К., 2004. 472 с.
9. Бутенко Н.Ю., Приходько А.М., Федоренко Н.І. Комунікативні процеси у навчанні: навч.-метод. посібник. К., 2004. 334 с.
10. Васянович Г.П. Морально-правова відповідальність педагога (теоретико- методологічний аспект): монографія. Львів, 1997. 163 с.

Інформаційні ресурси

Закон України «Про освіту» – <http://surl.li/bqqngq>

Закон України «Про вищу освіту» – <http://surl.li/vajjvp>

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» – <http://surl.li/fdzvbi>

Студентський путівник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника – <http://surl.li/zxreck>

Ковальчук Віра Миколаївна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика